

Nagy Veronika

MÚZEUMRA ÉRZÉKENYÍTŐ KÉPZÉS TANÍTÓ ÉS ÓVODAPEDAGÓGUS HALLGATÓKNAK A HETEDHÉT JÁTÉKMÚZEUMBAN

Absztrakt

A múzeumok komoly erőfeszítéseket tesznek azért, hogy közérthető módon szólaltassák meg a gyűjteményeiket, és a látogatók széles köréhez érjenek el. Érdekes, színes programokkal igyekeznek vonzóvá tenni a múzeumot, mint műfajt, és ezzel növelni a múzeumlátogató közönség számát. A múzeumlátogatói attitűd kialakításában kulcsszerepe lehet a játékmúzeumoknak, mert a tárgyuk, a témájuk a legközvetlenebbül érinti a gyermeket. A gyermek a játékon keresztül tanulja meg a világot, és a játékok segítségével lehet őt szocializálni a múzeumra is. A gyermek múzeumot értő és szerető gyermekké válik, ha a múzeumban folytatott játéktevékenységéhez pozitív érzelmek társulnak. Ehhez szilárd szakmai alapokon nyugvó múzeumpedagógiai programra van szükség, és arra, hogy az óvodapedagógusok már a képzésük során ismereteket szerezzenek a múzeumi tanulásról, a múzeumok, és különösen a játékmúzeumok pedagógiai hasznosíthatóságáról. A Hetedhét Játékmúzeum a Kulturális játszóterek – Óvodások fejlesztése játékmúzeumi módszerekkel című mintaprojekt megvalósítása óta (2017) elkötelezett a tanító és óvodapedagógushallgatók múzeumi érzékenyítése iránt. 2019-től Az ELTE-TÓK Neveléstudományi Tanszékén meghirdetett kurzusokhoz gyakorló terepet is biztosít, így a hallgatóknak lehetőségük van szervezett keretek között közvetlenül múzeumpedagógiai tapasztalatokat szerezni, és megismerni a játékmúzeumok nyújtotta lehetőségeket. A képzés célja, hogy a hallgatók figyelmét tudatosan irányítsa a múzeum felé, és megérintettségük eredményeként, a múzeumi foglalkozások alkalmával a jövőben tömegesen és „játszva” szocializálódjon múzeumra az óvodás és kisiskolás korosztály.

Kulcsszavak: múzeumi érzékenyítés; szocializáció; felsőoktatás

Bevezető

A Hetedhét Játékmúzeum a Moskovszky-gyűjtemény gondozására és bemutatására jött létre 2012-ben, Székesfehérváron. Az egyedülálló polgári játékgyűjtemény tárgyait Moskovszky Éva és édesanyja, Auer Erzsébet gyűjtötte össze nagyjából 1920 és 2010 között. A gyűjtemény az európai játékkészítés és játékgyártás fénykorát reprezentálja, babaszobákba rendezve. A sajátos gyűjtői elrendezésnek köszönhetően a tárgyaknak nemcsak a játéktörténeti vonatkozása érvényesül, hanem bemutathatóvá válik rajtuk keresztül a 19. századi polgári életmód számos aspektusa a háztartástól kezdve az öltözködésen és a lakáskultúrán keresztül egészen a viselkedésig és az illemig. A múzeum tevékenységének a kezdetektől meghatározó tartópillére a múzeumpedagógia. A tematikus múzeumpedagógiai foglalkozások elsősorban az óvodás és az alsó tagozatos általános iskolás korosztálynak szólnak. Legtöbb esetben a tárgyak által közvetített letűnt kultúra egy-egy kis szeletét

próbálják közel hozni a gyerekekhez. A legfontosabb témák: bútor és lakberendezés, a babaház maga, utazás, bál, öltözködés és divat, az ólomkatonákon keresztül a katonaság, a szatócsofolton keresztül a korabeli vásárlás és tárgykészlet, a porcelán, mint anyag és mint játék, a klasszikus játékok közül a játékállatok, a porcelánbaba, a társasjátékok, stb. (Bernáth, 2017). A foglalkozások középpontjában mindig az autentikus tárgyak állnak. Módszertanilag a cselekedtetés, a felfedeztetés, a kooperáció, és a szabad játék a követendő példa, de a legfontosabb cél, hogy a múzeumban végzett játéktevékenység a kisgyermeket múzeumra szocializálja, azaz múzeumokat értő és szerető felnőtté tegye.

A mintaprojekt mint előzmény

2019-ben a múzeum pedagógiai tevékenysége egy múzeumra érzékenyítő képzéssel egészült ki, melynek célja, hogy óvodapedagógia és tanító szakos egyetemi hallgatókhoz hozza közel a múzeumot, mint a kisgyermeknevelés és a tanulás egyik lehetséges kulturális színterét. A képzés előzménye a 2017-ben megvalósított Kulturális játszóterek – Óvodások fejlesztése játékmúzeumi módszerekkel című mintaprojekt volt, amit a Hetedhét Játékmúzeum a Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ felkérésére valósított meg a Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek (EFOP-3.3.3.-VEKOP-16-2016-00001) című projekt keretében. (Molnár, 2019). Olyan múzeumpedagógiai program kidolgozása volt a cél, amely egy felsőoktatási intézmény bevonásával valósul meg, és amely adaptálható más múzeumok számára. Mintaprojektünk kiindulópontja az a felismerés volt, hogy a játékmúzeumoknak kulcsfontosságú szerepük lehet abban, hogy a gyermekből felnőtt korára múzeumot szerető és használni tudó felnőtt váljon, hiszen az óvodás korú kisgyermeknek természetes közege a játék. Azon keresztül szemléli és tanulja meg a világot, a játék formálja a személyiségét, fejleszti a pszichikumát, ellátja tapasztalatokkal, és élményekkel gazdagítja. Ezt teheti a kisgyermekkel a játékkiállítás is, azzal a többletfunkcióval, hogy a gyermeket múzeumra szocializálja. Legfontosabb célunk az volt, hogy szakértők bevonásával olyan múzeumpedagógiai programot dolgozzunk ki, amely a játék, mint kiállítási téma felhasználásával alkalmas az óvodás korosztály sajátos igényeinek kielégítésére, és a múzeumlátogatói attitűd megalapozására. Olyan módszerre volt szükségünk, amellyel a gyermek számára biztosítani tudjuk azt a közeget, amiben ő ugyanazzal a motiváltsággal és ugyanolyan pozitív érzelmekkel játszik, mint otthon vagy az óvodában, csak éppen 100-150 éves játékok, ha úgy tetszik, régiségek veszik őt körül. Az ELTE-TÓK oktatóit hívtuk segítségül, öt különböző tanszékről, közös gondolkodásra. Az együttműködés keretében közösen dolgoztunk ki egy óvodásoknak szóló foglalkozást, létrehoztunk egy családoknak szóló foglalkoztató csomagot, és egy óvodapedagógusoknak, tanítóknak szóló módszertani kiadványt. A projektnek fontos eleme volt az óvodapedagógus-hallgatók múzeumra érzékenyítése, hiszen hosszú távon egész múzeumpedagógiai tevékenységünk sikerét látjuk az óvodapedagógusok szemléletformálásában. A mintaprojektet így kb. 20 egyetemi hallgató kísérte figyelemmel. Megnézték az elkészült foglalkozást, majd oktatóikkal és a múzeumi szakemberekkel közösen, irányított módon dolgozták fel tapasztalataikat. Az ELTE-TÓK oktatóival való együttműködésnek közvetlen célja volt az is, hogy a kidolgozott foglalkozás a hozzá kapcsolódó szakmai anya-

gokkal együtt a felsőoktatási intézmény pedagógiai programjába beépüljön, és felhasználásával hosszú távon is megvalósuljon az óvodapedagógus-hallgatók múzeumi érzékenyítése. Amennyiben a múzeumi érzékenyítés sikeres, akkor bízhatunk abban, hogy az ELTE-TÓK képzéséről kikerülő óvodapedagógusok és tanítók a munkájuk során tudatosan keresik majd a játékmúzeum nyújtotta lehetőségeket.

A mintaprojekt kidolgozása és megvalósítása remek lehetőséget biztosított arra, hogy a Hetedhét Játékmúzeum hosszú távon az ELTE-TÓK gyakorló terepévé és szakmai bázisává váljon az elméleti tantárgyakhoz kapcsolódóan, hiszen a mintaprojekt keretében összeállított foglalkozások, írásos anyagok, módszertani segédletek olyan produktumok, amelyek közvetlenül felhasználhatóak a mindennapi pedagógiai gyakorlatban, a játékmúzeum pedig folyamatosan elérhető, kézzelfogható, valóságos élményt és szakmai tapasztalatokat adó gyakorló terep lehet minden évfolyam számára. Ezért a projekt lezárása után az együttműködés folytatódott, sőt új lendületet vett.

Múzeumi tanulás felsőfokon

Az ELTE-TÓK Neveléstudományi Tanszékén jelenleg a „Bevezetés a tudományos és művészeti műhelymunkába” című kurzus keretében hallhatnak előadásokat a hallgatók a múzeumi tanulásról, és benne a közösen megvalósított mintaprojekt tapasztalatairól. A kurzus a hallgatók múzeumi érzékenyítését állítja középpontba, és ennek az érzékenyítésnek a gyakorlati oldalát támogatja a Hetedhét Játékmúzeum, a múzeumban megvalósított szakmai napokkal, workshopokkal. A kurzus célja, hogy hatékonyan formálja a pedagógushallgatók múzeumhoz mint tanulási színtérhez kapcsolódó attitűdjét, és a tanulási folyamat végén a pedagógusok képesek legyenek a munkájukban tudatosan úgy használni a múzeumot mint a kultúraátadás újragondolt színterét, „kulturális játszóterét”. A kurzust felvehetik nappali és levelező tagozatos tanító és óvodapedagógia szakos hallgatók egyaránt. A múzeumban megvalósuló gyakorlati képzésnek alapvetően két színtere van. A hallgatók részt vesznek egy múzeumpedagógiai foglalkozáson, és játékmesteri feladatokat látnak el a gyermeknap Hetedhét Játékfesztiválon.

Múzeumpedagógiai foglalkozás óvodapedagógus szemmel

A mintaprojekt keretében kidolgozott múzeumpedagógiai mintafoglalkozáson közvetlenül részt vehetnek a kurzust végző hallgatók. A Lídia titka című foglalkozás komplex módon, több műveltségterület (játék, mese, ének, mozgás) összekapcsolásával igazodik az óvodás gyermekek sajátos igényeihez, és az óvodai nevelés alapelveihez. Figyelembe veszi, hogy a gyerekeket érő vizuális, auditív és taktilis ingerek a komplex megismerő tevékenység fontos elemei (Molnár, 2019). A pozitív eredmény érdekében fontos, hogy az óvodás gyermek mit lát, mit hall, mit tapint, mit szagol, mit érez, és az is, hogy mindezeket mennyi ideig és milyen intenzitással teszi. Az óvodás egy „kétlábon járó érzékszerv” (Kolosai, 2019), és ezt a múzeumi közegben sem szabad elfelejtenünk. A foglalkozás igyekszik úgy építeni a gyermek köré a múzeumot, hogy amit a gyermek nálunk érzékel (amit nálunk játszik), azt úgy építse be a saját lényébe, személyiségébe, ahogyan minden más tudást, készséget, amit a játék segítségével elsajátít a világból. Mint alapvető gyermeki szük-

séglet, a mese lett a foglalkozás gerince, amely a képzelet segítségével juttatja el a gyermeket a múzeumi (játék)tárgyak világába, ahol zenével, mozgással kísérve (mely szintén alapvető szükséglet számára), természetes módon merülhet el a játék fejlesztő és élményt adó közegében.

A foglalkozáshoz íródott mese a kiállított játékok egy szűkebb csoportjáról szól. A főhős Lídia, egy 20. század elején élt óvodás kislány, aki az utóbbi időben meglehetősen elhanyagolja játékait. Kivéve az öreg hintalovat, amit folyamatosan javítgat és csinosít. A kislány elhanyagolt porcelánbabái megpróbálják kideríteni, mi ennek az oka. Számos játéktársukkal (babák, bohóc, gurulós lovacska, ólomkatonák, stb.) „beszélnek”, mire kiderül, hogy az öreg hintaló a kislány édesapjái volt, s Lídia a nemsokára megszülető kisöccse számára újítja fel, hogy az ő játéka lehessen. A mesében a kiállítás játéktárgyai szerepelnek, azok jelennek meg matricákon, kártyákon, és hozzájuk hasonló tárgyakkal játszanak a gyerekek a foglalkozást lezáró szabad játék során. A mese rejtetten közvetíti a generációról generációra történő továbbörökítés gondolatát, és megismerteti az adott kor játékszereit a gyerekekkel.

Az óvodapedagógus-hallgatók végignéznek és megfigyelik a foglalkozást, majd utána szóban, fókuszcsoportos interjúkkal, szakmai szempontok szerint a múzeumpedagógussal és az oktatóval közösen elemzik a látottakat. Ezután reflektív naplókban írásban is válaszolnak nyílt és zárt végű kérdésekre a konkrét, általuk megfigyelt gyerekcsoportra vonatkozóan. Megfigyelik, hogy a foglalkozáson miként valósul meg az élményalapú tanulás a múzeumban. Milyen a légkör, hogyan történik az érdeklődés felkeltése, milyen az érzékszervi tapasztalatszerzés, a tárgyakkal való ismerkedés, hogyan fejezik ki érzelmeiket a gyerekek. Megfigyelik azt is, hogy az óvodai nevelést hogyan egészíti ki a foglalkozás. Hogyan valósul meg az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, és erkölcsi nevelés a foglalkozás során. Hogyan jelenik meg a mese, a vers, az ének-zene, az anyanyelvi nevelés, a közösségi nevelés, a vizuális kultúra, a mozgás, a játék, és a külső világ megismerése. A hallgatók megvizsgálják, hogy milyen a csoport felkészültsége, voltak-e előzetes tapasztalataik, és miként vettek részt a pedagógusok a foglalkozáson.

A Hetedhét Játékfesztivál játékmesterei

A képzés másik színtere a Hetedhét Játékmúzeum kétnapos gyermeknapos tömegrendezvénye, a Hetedhét Játékfesztivál. Ezen a rendezvényen játékmentorokként kapnak szerepet a hallgatók, alapos felkészítés, szakmai napokon való részvétel után.

A Játékfesztiválnak minden évben van egy jól körülhatárolható témája, amelynek kiindulópontja a Moskovszky-gyűjtemény, illetve a gyűjteményben lévő tudásnak egy szelete. Ez a tudás egy mesés történetbe ágyazva próbatételek formájában jut el a gyerekekhez és válik közérthetővé számukra. 2019-ben a 7. Hetedhét Játékfesztiválon a bűvös számok köré épült a kerettörténet. A történet szerint egy boszorkány a számok labirintusává változtatta a belvárost, és elrabolta Bellát, a kíváncsi porcelánbabát. Őt kellett kiszabadítani, és ez úgy volt lehetséges, hogy a múzeumi tárgyak felhasználásával a bűvös számokhoz kapcsolódó feladatokat kellett megoldaniuk a gyerekeknek. Lényegében egy hétpróbát kellett teljesíteniük úgy, hogy ők maguk is a történet szereplőivé váltak. A hétpróba állomásain alkalmaztuk az egyetemistákat, abban bízva, hogy a szakmai érdeklődésük és a

kompetenciájuk alkalmassá teszi őket a gyerekekkel való közvetlen, szeretetteljes bánásmódra. Alapos múzeumi felkészítés után a hallgatók rendkívül motiváltak és kötelességtudóan, de mégis szakmai partnereinkként voltak részesei a fesztiválnak. A felkészítő tréningek során bevontuk őket a kellékek elkészítésébe, meghallgattuk és beépítettük ötleteiket a feladatok lebonyolításába. Szakmai kompetenciájuk akkor érvényesült leginkább, amikor élesben kellett helytállniuk. Nem sajnálták az időt és az energiát arra, hogy minden gyerekre ugyanannyi figyelmet fordítsanak. A kerettörténetet maximálisan átadták minden állomáson, a gyerekek folyamatosan részesei voltak a mesének. A hallgatók a játékok levezetésében türelmesek, kedvesek és figyelmesek voltak, rászánták az időt arra, hogy a gyerekek elmélyülhessenek a történetben. A Hetedhét Játékfesztiválon 2-3 ezer látogató fordul meg a múzeumban egy hétvége alatt, és kb. 500 gyermek oldja meg a hétpróba feladatait. Ezért rendkívül fontos, hogy jól felkészült, türelmes, és a gyermekekre nyitott animátorok fogadják őket minden állomáson.

A hallgatók személyében a Hetedhét Játékmúzeum minőségi munkaerőt kapott a fesztivál lebonyolításához, a hallgatók pedig szakmai tapasztalatot gyűjthettek a gyerekek körében, és ami a legfontosabb: megismerték a múzeumot, megtapasztalták a múzeumi tanulás lehetőségeit, és látták érvényesülni a játék erejét. A hétpróba történéseit a rendezvény alatt folyamatosan figyeltük, és a nap végén közösen értékeltük. Az egyetemisták megosztották egymással is a tapasztalataikat, majd a kurzus keretében kérdőív formájában is elemezniük kellett a saját tevékenységüket. A reflektív naplóból az derült ki, hogy óriási kihívásban volt részük, de nagyon feltöltődtek, mert rengeteg pozitív visszajelzést kaptak a látogatóktól személyesen is. A közös munka során bebizonyosodott, és a hallgatói reflexiók is azt igazolták vissza, hogy az alapos felkészítésnek köszönhetően a hallgatók megismerték a múzeum céljait, komplexen ráláttak a rendezvény folyamataira, könnyen eligazodtak benne, partnernek érezték magukat, és sikerélményt jelentett számukra a játékban résztvevő családok pozitív visszajelzése. Ahogy egyikük megfogalmazta: „...valóban maradandó hatással bírnak az ilyen és ehhez hasonló élmények a tanulmányaink során. Bennem napok óta dolgoznak a pozitív tapasztalatok. Azért is, mert a munkában teret kaptam a saját elképzeléseim megvalósításának – amellyel egyben önmagam megismerésében tett előrelépések is bekövetkeztek – és azért is, mert az öröm, amit adni tudunk kézzel foghatóan megnyilvánult, és ezáltal visszaáramlott felénk. Hogy csak egy példát említsek: a fesztivál számomra úgy zárult, hogy egy könnyes szemű hölgy egyszer csak odalépett és a színész társamat is (aki Bellát alakította) és engem is arcunkon megpuszított, majd megköszönte, hogy a lányának csodát adtunk...” Mindezek alapján talán azt is megállapíthatjuk, hogy valóban múzeumi érzékenyítés történt.

Múzeumi kurzus pandémia idején

A koronavírus járvány miatt a Hetedhét Játékfesztivált 2020-ban és 2021-ben nem lehetett megrendezni. Múzeumpedagógiai foglalkozások lebonyolítására sem volt lehetőség. A foglalkozás megfigyelését, a fesztiválra felkészítő tréninget és az animátori feladatokat ideiglenesen ki kellett iktatni a kurzusból. Lényegében az egész félét át kellett formálni, és új tartalmat kellett létrehozni. A személyes jelenlét lehetőségének hiányában online elérhető segédanyagok, videók segítségével igyekeztünk eljuttatni a múzeum sajátos

atmoszféráját az ELTE-TÓK hallgatói számára. Már a kurzus meghirdetésekor kiderült, hogy online módon a korábban megszólított hallgatók tízszereséhez érhetünk el. 2019-ben 15 hallgatót foglalkoztattunk a Hetedhét Játékfesztiválon, 2020-ban az online térben viszont 180 hallgatóhoz szóltunk.

Az online tananyag három részből állt, és azzal a céllal készült, hogy népszerűsítse a Hetedhét Játékmúzeumot a pedagógushallgatók körében, biztosítsa (a vírushelyzet ellenére is) a múzeumi ismeretszerzés lehetőségét, valamint ízelítőt adjon az óvodások múzeumi jelenlétéről és a múzeumpedagógia elméleti alapjairól. A tevékenységsorozat végén a hallgatóktól írásbeli reflexiót kértünk a munka során átélt tapasztalataikról, élményeikről, meglátásaikról.

Elsőként a mintafoglalkozásról készült 25 perces videófelvételt kellett a hallgatóknak megtekinteni, majd egy kérdőív kitöltésével számot adni a benyomásaikról. Ezt követően a valódi múzeumpedagógiai foglalkozáson való részvételt 2020-ban egy, 2021-ben két hangalapú virtuális múzeumpedagógiai foglalkozással helyettesítettük. Ehhez a mintafoglalkozáshoz készült mesét és a Moskovszky-gyűjteményt bemutató virtuális sétát használtuk fel. Az elkészült hang- és képanyagok amatőr mini múzeumpedagógiai foglalkozásnak tekinthetők, melyek a technikai és szakmai lehetőségeink maximális kiaknázásával készültek. A múzeumpedagógus egy mesét mond el, közben énekel is, és a történethez kapcsolódóan a virtuális séta és számos műtárgyfotó segítségével keresésre, kutakodásra biztatja a gyerekeket. Sőt, az egyik mese végén arra ösztönzi őket, hogy ők maguk készítsenek babaruhát a főszereplő kislány babájának. (Ezt a kis babaruhát számos hallgató el is készítette, holott ez az ő számukra nem volt feladat.) A hangalapú virtuális foglalkozás oktatóanyagként készült az egyetemisták számára, de közülük többen saját gyermekükkel hallgatták és nézték végig, így a foglalkozást feldolgozó és elemző kérdőívek eredményéből arra is fény derült, hogy maguk a gyerekek hogyan fogadták. Tehát gyerekeken is tesztelhetjük, holott eredetileg ez nem volt célunk. A karantén időszak alatt azonban volt rá igény, hiszen 2020 tavaszán az óvodások is a négy fal közé kényszerültek, és a kis online foglalkozás alternatívát adott a szülőknek a foglalkoztatásukhoz. 2021-ben az online tananyag harmadik egysége Joó Emese (etnográfus, múzeumpedagógus, oktató) online workshopja volt. A hazai múzeumpedagógiai képzés elismert oktatója és fejlesztője saját gyakorlati tapasztalatait osztotta meg a résztvevőkkel. Három múzeumpedagógiai projekttel ismertette meg a hallgatókat: A hibátlan lábtempó, Néprajzi Múzeum, 2007.; Kanálmese, Tudástársadalom Alapítvány, 2015.; A sárközi sárkány, Néprajzi Múzeum, 2013. Mindhárom projekt a résztvevők szemével, egyéni felfedezés és aktivitás útján láttatja a múzeumi tárgyakat. A művészetpedagógia módszereivel, a fantázia és a képzelet felhasználásával dolgozik, játékos, mesei szerepbe ágyazva az aktív és interaktív tevékenységeket. A workshop alkalmával a hallgatók elmélyíthették a kurzus során szerzett elméleti és módszertani ismereteiket, és szakszerűen felépített múzeumpedagógiai jógyakorlatokat ismerhettek meg interaktív módon, közvetlen stílusban.

Összegzés

Az ELTE-TÓK elköteleződése a múzeumra érzékenyítés iránt, és az óvodapedagógus-hallgatók képzésében való aktív részvétel lehetősége a 2017-es mintaprojekt legfontosabb hozadéka volt a Hetedhét Játékmúzeum számára. Közel hozni a múzeumot kisgyermek nevelésére hivatott fiatalokhoz azért, hogy később ők hozzák közel a múzeumhoz a rájuk bízott gyerekeket, hozzájárulva ezzel ahhoz, hogy a gyerekek (későbbi felnőttek) számára alapélmény legyen a múzeum szeretete – ez az a folyamat, amelynek láncszemei egymást kiegészítve és erősítve esélyt adhatnak a stabil múzeumlátogatói attitűd megalapozására. A játékmúzeum, mint egyetemi gyakorlóterep, és egyfajta „kulturális játszótér” magához vonzza a gyermeket középpontba állító felsőoktatási, közoktatási, és köznevelési intézményeket, s a játék erejével észrevétlenül tanít, gazdagít, és kultúrára nyitott személyiséggé varázsol gyermek és felnőtt egyaránt.

Irodalomjegyzék

Bernáth, É. (2017). Csak játék? A Hetedhét múzeumpedagógiája. In Nagy, V. & Lakat E., *Játék és tudomány a Hetedhét Játékmúzeumban* (pp. 61–69.). Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár

Kolosai, N. (2019). *Óvodások a múzeumban*. Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ.

Molnár, J. (2019). *Kulturális játszóterek. Játékmúzeumi módszerek az óvodás korosztály számára. A Szent István Király Múzeum mintaprojektje*. Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ.

Mellékletek

1. sz. kép: Óvodások és óvodapedagógus-hallgatók a Hetedhét Játékmúzeumban

Forrás: Hetedhét Játékmúzeum, 2019. Fotó: Deák Balázs

2. sz. kép: Az ELTE-TÓK óvodapedagógia szakos hallgatói a Hetedhét Játékfesztiválon

Forrás: Hetedhét Játékmúzeum, 2019. fotó: Lőrincz Miklós